

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران

محل مهر یا امضاء مدیر

سؤال

ش صندلی (ش داوطلب): نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات	نام واحد آموزشی: دبیرستان نخبگان علامه طباطبائی نام پدر: نام دبیر / دبیران:	نوبت امتحانی: رشته: سال تحصیلی: ۱۳۹۶ - ۱۳۹۵	ساعت امتحان: وقت امتحان: تاریخ امتحان : تعداد برگ سؤال:
---	---	---	--

الف (معنی و مفهوم :

۱_ معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۳ نمره

فروغ رویت اندازی سوی خاک
عجایب نقش ها سازی سوی خاک

الهی فضل خود را یار ما کن
زرحمت یک نظر در کار ما کن

گل به همه رنگ و برازندگی
می کند از پرتو من زندگی

۲_ رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا حق شناس باش.

بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی.

۳_ اندر همه کاری داد از خویشتن بده.

۴_ معنی لغات زیر را بنویسید. ۱ نمره

پیرایه :
ورطه :
مندرس :
بدسگال :

ب (دانش های ادبی و آرایه :

۳_ دو نمونه از آثار تعلیمی ادب فارسی را نام ببرید! ۱ نمره

۴_ در بیت زیر یک استعاره بیابید و آن را به تشبیه تبدیل کنید. ۱ نمره

گل از شوق تو خندان در بهار است
از آتش رنگ های بی شمار است

ج) درک مطلب :

۵_ منظور شاعر از ((سرمایه) و (پیرایه) در بیت زیر چیست؟ ۱

_ ابر زمن حامل سرمایه شد باغ زمن صاحب پیرایه شد

۶_ مفهوم ترکیب (گندم نمای جو فروش نباش) در عبارت (به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار تا گندم نمای جو فروش نباشی چیست؟ ۰/۵

۷_ در بیت (چو خود را به چشم حقارت بدید صدف در کنارش به جان پرورید) دلیل پروراندن قطره در دل صدف را چه می دانید؟ ۰/۵

۸_ چرا دو بیت زیر باهم قرابت دارند؟ تحلیل کنید. ۱

_ لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی گوش ماند

_ در بر من ره چو به پایا ن برد از خجلی سر به گریبان برد

۹_ در بیت زیر منظور از (پرده ی نیلوفری) چیست؟ و چرا این گونه نامیده شده است؟ ۱ نمره در بن این پرده ی نیلوفری / کیست کند با چو منی

همسری

ش صندلی (ش داوطلب): نام و نام خانوادگی: سؤال امتحان درس: ادبیات	نام واحد آموزشی: دبیرستان نخبگان علامه طباطبائی نوبت امتحانی: نام پدر: پایه: دهم نام دبیر / دبیران:	رشته: سال تحصیلی: ۱۳۹۵ - ۱۳۹۶	ساعت امتحان: وقت امتحان: تاریخ امتحان: تعداد برگ سؤال:
---	---	----------------------------------	---

الف (معنی و مفهوم):

۱- معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۳ نمره

فروغ رویت اندازی سوی خاک
عجایب نقش ها سازی سوی خاک
روستی رویت را به خاک عرضه می کنی و نقش های شگفت آفرینی در زمین می آفرینی. (آفرینش خداوند)

الهی فضل خود را یار ما کن
زرحمت یک نظر در کار ما کن
خداوند! رحمت و مهربانی خود را با ما عطا کرده و از مهربانی به ما تو جبین

گل به همه رنگ و برازندگی
می کند از پرتو من زندگی
صل باها که تنوع و رنگ هاوش استکی از من زنده است (من پدیده زنده بودن صل همکم)

رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا حق شناس باش.
تدش هیچ کس را نازیده نگیر و قدر همه را آن چنین که شایسته است بدان

بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی.
تدش من که بدرین جو کار می ایستی از خود به خود لرزی

۲- اندر همه کاری داد از خویشتن بده.

در همه کاری عدالت به خرج بده.

۲- معنی لغات زیر را بنویسید. ۱ نمره

پیرایه: زیبایی ورطه: بهلله مندرس: بهلنه بدسگال: بداندسی

ب (دانش های ادبی و آرایه):

۳- دو نمونه از آثار تعلیمی ادب فارسی را نام ببرید! ۱ نمره

تالیس نامه - طردن

۴- در بیت زیر یک استعاره بیابید و آن را به تشبیه تبدیل کنید. ۱ نمره

گل از شوق تو خندان در بهار است از آتش رنگ های بی شمار است

صل با خندان ز است

صل می خندد به شکر - استعاره

ج) درک مطلب :

۵- منظور شاعر از ((سرمایه) و (پیرایه) در بیت زیر چیست؟ ۱

ابر زمن حامل سرمایه شد باغ زمن صاحب پیرایه شد

سج - مبلوه

با ان

۶- مفهوم ترکیب (گندم نمای جو فروش نباش) در عبارت (به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار تا گندم نمای جو فروش نباشی چیست؟ ۵/۵

مردم زین / ریاض

۷- در بیت (چو خود را به چشم حقارت بدید صدف در کنارش به جان پرورید) دلیل پروراندن قطره در دل صدف را چه می دانید؟ ۵/۵

تواضع به فرج داران

۸- چرا دو بیت زیر باهم قرابت دارند؟ تحلیل کنید. ۱

لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی گوش ماند

در بر من ره چو به پایان برد از خجلی سر به گریبان برد

هر دو بیت اشاره دارند به اینکه حالت زره زده است و مخرم است

۹- در بیت زیر منظور از (پرده ی نیلوفری) چیست؟ و چرا این گونه نامیده شده است؟ انمره در بن این پرده ی نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری

آسمان - زین آسمان که فیروزه ابر برده است و در زره سبز را
یک رنگ می دانند